Wychodzi raz w tygodniu. *Porto opłacone ryczałtem.*

ROK XVII. Kraków, dnia 14 lipca 1934. Nr. 24.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki"

WYDAWANIE OBLIGACYJ POŻYCZKI NARODOWEJ.

W związku ze zbliżającym się terminem wydawania obligacyj Pożyczki Narodowej komunikujemy, że:

1) Począwszy od dnia 1 lipca 1934 r. prawo do otrzymania obligacyj Pożyczki Narodowej przysługuje tylko tym subskrybentom, którzy całą należność za subskrybowane obligacje spłacili: 1) jednorazowo, 2) zaświadczeniami z tytułu przypadających należności od Skarbu Państwa, 3) ratami do dnia 5 marca 1934 r. włącznie.

Subskrybenci, którzy część należności spłacili po dniu 5 marca 1934 r., bodaj z jednodniowem opóźnieniem otrzymają obligacje w czasie późniejszym, który będzie wskazany w osobnem zarządzeniu Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej.

2) Obligacje będą wypełniane i wydawane:

a) pracownikom państwowym oraz pracownikom przedsiębiorstw i monopolów państwowych — ich władze asygnujące,

b) subskrybentom, którzy subskrybowali Pożyczkę Narodową za pośrednictwem upoważnionych instytucyj kredytowych będą wydawane obligacje w tych instytucjach,

c) wszystkim innym subskrybentom — przez Urzędy Skarbowe właściwe pod względem terytorjalnym dla placówki subskrypcyjnej, w której subskrybent deklarował Pożyczkę.

3) Upoważnione do wypełniania obligacyj placówki subskrypcyjne będą uwzględniać zgłoszone ewentualnie przez subskrybentów w terminie do dnia 20 czerwca 1934 r. włącznie na piśmie życzenia, aby obligacje były w całości lub częściowo wystawiane na imię członków rodzin właściwych subskrybentów.

4) Przy doręczaniu obligacyj pobierane będą od subskrybentów pokwitowania w/g specjalnego wzoru.

Placówki, wydające obligacje mają prawo wylegitymować zgłaszających się po odbiór obligacyj.

5) Doręczanie obligacyj osobom, pobierającym zaopatrzenie ze Skarbu Państwa, a które subskrybowały Pożyczkę za pośrednictwem zamiejscowych urzędów lub agencyj pocztowych — będzie uskuteczniane za pośrednictwem Urzędów (agencyj), które subskrypcję przyjęły.

Doręczanie obligacyj pracownikom przedsiębiorstw prywatnych, które centralnie subskrybowały Pożyczkę dla pracowników swych oddziałów, znajdujących się w okręgu innych urzędów skarbowych — będzie uskuteczniane za pośrednictwem właściwych pod względem terytorjalnym urzędów skarbowych, przyczem odbiór obligacyj winien być potwierdzony indywidualnie przez poszczególnych subskrybentów.

6) Wydawanie obligacyj rozpocznie się po dniu 1 lipca r. b. Dla uniknięcia natłoku większej ilości interesantów w jednym dniu — placówki, wydające obligacje we własnym zakresie opracują plan wydawania obligacyj i podadzą go do wiadomości ogółu subskrybentów.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVII. Kraków, dnia 14 lipca 1934 Nr. 24

Cena abonamentu:
Abonament kwartalny 4 zł
„ półroczny 8 zł
„ roczny 16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43. Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342

Ogłoszenia:
Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki 60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście 60 groszy
Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25
Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Echa tygodnia

Żegnając rok 1933, czyniliśmy to w zupełnie innych nastrojach, aniżeli w poprzednich latach. W serca nasze nie wżerało się to uczucie beznadziejności jutra i straszliwego przygnębienia, wywołanego ciążeniem czterech długich i bolesnych lat największej w dziejach depresji ekonomicznej. Nie wyrażaliśmy żadnych nadziei, ale nie snuliśmy też upiornych wizyj o możliwości pogłębienia się kryzysu. Poddaliśmy się fatalistycznemu biegowi rzeczy. Punktem wyjścia wszelkich refleksyj było założenie, że przecież gorzej być nie może, a każda stabilizacja, choćby na tym straszliwie niskim poziomie, musiałaby się nam wydać poprostu szczęściem. O jakiejś zwyżce konjunkturalnej nikt nie marzył. Każdy sobie mówił: „Niech już będzie tak, jak jest, bo myśl o lepszej przyszłości mogłaby się zamienić na jeszcze gorszą rzeczywistość. Ale niech nie będzie gorzej. Potem, jak się przyzwyczaimy do obecnej nędzy, będziemy mogli sobie pozwolić na luksus pomyślenia o lepszych czasach“.

Rzeczywistość przeskoczyła wszelkie oczekiwania.

Nietylko osiągnęliśmy zahamowanie kryzysu, ale wszystkie znaki na niebie i na ziemi zdają się wskazywać na to, że na świecie robi się różowo od nadchodzącej poprawy i sytuacja zaczyna się wyjaśniać. Dwa są szczególnie czułe wskaźniki konjunktury światowej. Pierwszy, to ruch na kanale Panamskim, drugi, to ruch na kanale Suezkim. Ilekroć chciano stwierdzić, jak się przedstawia sytuacja gospodarcza świata, tylekroć badano wskaźniki ruchu na tych obydwu kanałach. Były to niejako „pępki“ konjunktury światowej. Otóż w pierwszym kwartale 1934 r. ruch na kanale Panamskim wzrósł o 38%, zaś ruch na kanale Suezkim wzrósł o 3.7% w stosunku do tego samego okresu 1933 roku. Wskazuje to dobitnie na poprawę światowej sytuacji gospodarczej.

Ktoby jednak zwątpił w dokładność wnioskowania o sytuacji gospodarczej świata na podstawie tych dwóch wskaźników, tego zapewne przekonają inne cyfry, stwierdzające wzrost działalności gospodarczej świata. W pierwszym kwartale 1934 r. w stosunku do tego samego okresu z 1933 zaszły następujące korzystne zmiany na świecie:

Produkcja światowa wzrosła o 21%.
Światowe wydobycie węgla wzrosło o 20%.
Światowa produkcja stali wzrosła o 55%.
Światowe spożycie bawełny wzrosło o 5.5%.
Handel światowy wzrósł o 3.5%.
Światowy ruch kolejowy wzrósł o 11%.
Światowy ruch okrętowy wzrósł o 5%.

Z tego wszystkiego można wywnioskować jedno. Oto, że znajdujemy się na najlepszej drodze do poprawy konjunkturalnej. Z tego nie wynika jednak bynajmniej, abyśmy mieli odrazu powrócić do okresu wysokiej konjunktury z lat 1927 do 1929. Na to się chwilowo niestety nie zanosi.

To jednakowoż jest pewne, że głębiej nie będziemy spadali i że osiągnęliśmy już pod stopami twardy grunt, z którego nawet podźwignęliśmy się nieco w górę.

Dlaczego nie możemy powrócić do okresu wysokiej konjunktury? Dlatego, bo świat nie uprzątnął jeszcze olbrzymiej ilości wędzideł, ściskających międzynarodową wymianę gospodarczą, dlatego, bo świat jest pokratkowany niebotycznemi murami celnemi, bo nie jest uregulowany światowy ruch złota, światowy ruch ludzi i światowy ruch kapitałów. Wszelkie zwyżki konjunkturalne muszą się zatem z konieczności obracać w ciasnych granicach kilku czy też kilkunastu procent. Gospodarkę światową możnaby porównać do ptaka, który ma wszelkie dane ku temu, aby dźwignąć się w górę, a jednak nie może tego uczynić, ponieważ ma skrzydła skrępowane. Liczne więzy, wrzynające się głęboko w organizm gospodarki światowej uniemożliwiają światu swobodny oddech, normalne krążenie krwi i swobodę ruchów. Na przykładzie zacytowanych powyżej cyfr mogą się dopiero zwolennicy gospodarki planowej i przeciwnicy gospodarki liberalnej przekonać, jak niesłusznemi i nieuzasadnionemi były ich poglądy o bankructwie gospodarstwa światowego, skoro gospodarstwo to istnieje i rozwija się wbrew licznym utrudnieniom, stosowanym przez państwa. *S.*

Dekret o wierzytelnościach w walutach zagranicznych.

W Dzienniku Ustaw Nr. 59 z dnia 7 lipca b. r. ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dnia 12 czerwca r. b. o wierzytelnościach walutach zagranicznych i o walutach zagranicznych i o przerachowaniu niektórych tych wierzytelności na walutę polską.

Dotychczasowe ustawodawstwo polskie ułatwiało zaciąganie zobowiązań w walutach zagranicznych nietylko w obrocie międzynarodowym, ale także wewnętrznym. Dążono w tej drodze do wzmocnienia zaufania do waluty krajowej, wychodząc z założenia, że liberalizm walutowy jest w oczach obywateli najlepszym dowodem stałości złotego polskiego. Zamierzano pozatem stworzyć w ten sposób sprzyjające warunki dla przypływu kapitałów zagranicznych, jak również dla wciągnięcia do obrotów gospodarczych sum, stezauryzowanych w kraju w pieniądzach zagranicznych lub ulokowanych zagranicą.

Ustawodawstwo z 1924 r. dało pewne pozytywne wyniki, zwłaszcza w dziedzinie wzmożenia wkładów do instytucyj kredytowych, niemniej w ogólnym rezultacie wywołało ujemne skutki dla gospodarki społecznej, a mianowicie: 1) Pieniądze zagraniczne obiegały w kraju narówni ze złotym, a zwłaszcza dolar stał się niemal drugą walutą. Było to równoznaczne z udzieleniem bezprocentowych pożyczek odpowiednim państwom obcym. Oczywiście fakt ten wpływał ujemnie na stan zapasu złota w instytucji emisyjnej. 2) Nagromadzenie w kraju znacznych sum efektywnych pieniędzy zagranicznych, a przedewszystkiem dolara,

stworzyło podłoże dla spekulacji walutowej, pozbawionej jakichkolwiek uzasadnionych przyczyn. 3) Nagromadzenie wkładów w walutach zagranicznych w krajowych instytucjach kredytowych, zmuszało te instytucje do udzielania kredytów w tychże walutach, co uzależniało działalność instytucyj od wstrząsów monetarnych zagranicą. 4) Omawiane ustawodawstwo, uznając bez zastrzeżeń ważność klauzuli efektywnej zapłaty w walutach zagranicznych, wzmacniało popyt na te waluty i pośrednio stwarzało sprzyjające warunki dla tezauryzacji pieniędzy zagranicznych. 5) Instytucje kredytu długoterminowego emitowały na rynku krajowym listy zastawne i obligacje w walutach zagranicznych, absorbując skutkiem tego oszczędności krajowe w długoterminowych operacjach w walutach zagranicznych. 6) Spadek kursu walut zagranicznych, a zwłaszcza dolara, naraził na znaczne straty całokształt naszego gospodarstwa, przyczem część tych strat obciążyła także instytucje kredytowe.

W zobowiązaniach, wyrażonych w walutach zagranicznych, zastrzegano częstokroć, że wierzytelność płatna będzie zagranicznemi monetami złotemi lub według równowartości złota w zagranicznej jednostce pieniężnej (t. zw. klauzula złota). Ustawodawstwo polskie dopuszczało zaciąganie zobowiązań z takiemi zastrzeżeniami, lecz nie przewidywało, według jakiego prawa ma być oceniana ważność tych zastrzeżeń. Ustawa z dnia 2 sierpnia 1926 r. o prawie, właściwem dla stosunków prywatnych międzynarodowych, nie uwzględniała zagadnień monetarnych. Powstała zatem kwestja, czy klauzula złota w zobowiązaniu, wyrażonem w walucie zagranicznej, posiada lub zachowuje moc prawną, jeżeli ustawodawstwo kraju macierzystego danej waluty nie uznawało tej ważności, lub ważność tę następnie zniosło. Zagadnienie to stało się szczególnie aktualnem po zniesieniu w Stanach Zjednoczonych A. P. klauzuli złota w zobowiązaniach dolarowych ustawą z dnia 5 czerwca 1933 r.

Spadek walut anglosaskich podważył zaufanie w Polsce do walut zagran., wobec czego w chwili obecnej łatwiej jest uporządkować rynek walutowy i wyeliminować część zobowiązań w walutach zagranicznych przez przerachowanie ich na walutę polską. Zważywszy to wszystko, zadecydowane zostało wydanie dekretu o wierzytelnościach w walutach zagranicznych i o przerachowaniu niektórych tych wierzytelności na walutę polską. Przepisy, zawarte w dekrecie, w niczem nie naruszają swobodnego obrotu pieniężnego Polski w jej stosunkach z zagranicą. Mają one na celu jedynie częściowe ograniczenie możności zaciągania zobowiązań w walutach zagranicznych oraz wyeliminowanie efektywnej płatności w tych walutach w obrocie wewnętrznym.

* * *

Przepisy ogólne. Zgodnie z art. 1, jeżeli wierzytelność wyrażona jest w walucie zagranicznej, dłużnik może zapłacić ją pieniędzmi polskiemi, chyba, że zapłata w pieniądzach zagranicznych była wyraźnie zastrzeżona. Zastrzeżenie takie uważa się jednak za nieistniejące, jeżeli wierzytelność płatna jest na obszarze Państwa Polskiego. W ten sposób klauzulę efektywnej zapłaty w walutach zagranicznych uważa się za nieistniejącą w zobowiązaniach, powstałych zarówno przed dniem, jak i po dniu wejścia w życie pomawianego dekretu „jeżeli dług płatny jest na obszarze Państwa Polskiego“.

Zgodnie z art. 2, wysokość sumy, którą dłużnik płaci pieniędzmi polskiemi, winna być obliczona według kursu wypłat w danej walucie zagranicznej w dniu wymagalności wierzytelności. Jeżeli dłużnik dopuści się zwłoki, wierzyciel może żądać zapłaty stosownie do swego wyboru, według kursu wypłat bądź w dniu wymagalności, bądź w dniu zapłaty. Przytoczone przepisy nie stosują się do zobowiązań niewekslowych, zaciągniętych przed wejściem w życie omawianego dekretu. W stosunku do tych zobowiązań pozostaje nadal obowiązująca dotychczasowa zasada, że wierzytelność może być uiszczona według kursu z przedednia zapłaty. Zastosowanie wsteczne omawianych przepisów projektu spowodowałoby rewaloryzację zobowiązań, wyrażonych w walutach zagranicznych zdeprecjonowanych.

Art. 4 ma brzmienie następujące: 1) Ważność zastrzeżenia o płatności wierzytelności zagranicznemi monetami złotemi lub według równowartości złota w zagranicznej jednostce pieniężnej, ocenia się podług prawa kraju, w którego walucie wierzytelność jest wyrażona. 2) Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia odmiennie regulować ważność tego zastrzeżenia w zobowiązaniach, wyrażonych w walucie kraju, który normuje ważność tę bądź inaczej w stosunkach międzynarodowych niż wewnętrznych, bądź z uszczerbkiem dla interesów Rzeczypospolitej Polskiej lub jej obywateli. Przy zastosowaniu zasady, wyrażonej w art. 4-tym, **klauzula złota w zobowiązaniach dolarowych, nie wyłączając polskich zobowiązań wewnętrzno-krajowych, jest nieważna wobec zniesienia jej w Stanach Zjednoczonych A. P. ustawą z dnia 5 czerwca 1933 r.** Rozstrzygnięcie to, mające charakter interpretacji autentycznej, umotywowane jest tem, że, jeżeli ktoś zawiera tranzakcję w walucie zagranicznej, to musi liczyć się z konsekwencjami zmian gospodarczych i prawnych, następujących w zakresie tej waluty.

* * *

Przepisy, ograniczające zaciąganie zobowiązań w walutach zagranicznych. Zgodnie z art. 9, wpisy do ksiąg hipotecznych mogą być wnoszone tylko w walucie polskiej. Nie dotyczy to jednak czynności hipotecznych, dokonywanych w zakresie wpisów, już ujawnionych w walutach zagranicznych, choćby przez zastrzeżenie. Rozporządzenia ministrów: Skarbu i Sprawiedliwości określą wypadki, w których wpisy będą mogły być wnoszone w walucie zagranicznej, oraz warunki i zasady przerachowania wszelkiego rodzaju wierzytelności i zabezpieczeń hipotecznych, wyrażonych w walutach zagranicznych.

Art. 10 i 11 normują granicę dopuszczalności zaciągania zobowiązań w walutach zagranicznych w zakresie zorganizowanego kredytu krótkoterminowego. Według art. 10: — I. Instytucje kredytowe z wyjątkiem: 1) Banku Polskiego, 2) państwowych instytucyj kredytowych, 3) przedsiębiorstw bankowych, wymienionych w art. 2, 3 i 119 Rozp. Prez. Rzplitej z dnia 17 marca 1928 r. o Prawie Bankowem (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321), 4) Towarzystw kredytu długoterminowego oraz 5) instytucyj, oznaczonych rozporządzeniami ministra Skarbu — mogą dokonywać nowych operacyj kredytowych czynnych i biernych jedynie w walucie polskiej. — II. Ograniczenie to nie dotyczy operacyj, dokonywanych w związku z już istniejącemi aktywami lub pasywami, wyrażonemi w walucie zagranicznej. — III. Operacje, uskutecznione z przekroczeniem przepisów artykułu niniejszego, będą uważane za dokonane w walucie polskiej w kwocie, która wypadnie z przeliczenia waluty zagranicznej według kursu wypłat z dnia uskutecznienia operacji. **W ten sposób K. K. O., spółdzielnie kredytowe i inne lokalne instytucje kredytowe będą mogły na przyszłość dokonywać czynnych i biernych operacyj kredytowych jedynie w walucie polskiej.**

Według art. 11 państwowe instytucje kredytowe oraz przedsiębiorstwa bankowe będą mogły przyjmować nowe wkłady na książeczki oszczędnościowe imienne i na okaziciela — jedynie w walucie polskiej. **Skutkiem tego wszystkie wkłady o charakterze oszczędnościowym w celu wykluczenia momentu spekulacji walutowej będą mogły być wnoszone jedynie w walucie krajowej.**

Według art. 12 umowy ubezpieczeń bezpośrednich mogą być zawierane tylko w walucie polskiej. Rozporządzenia min. Skarbu określą wypadki, w których umowy ubezpieczeń będą mogły być zawierane w walucie zagranicznej.

* * *

Przepisy szczególne dla instytucyj kredytu długoterminowego. Spadek dolara spowodował trudności w działalności instytucyj kredytu długoterminowego, które emitowały listy zastawne lub obligacje w tej walucie. Przy dotychczasowym stanie prawnym identyczność waluty wierzytelności hipotecznych i wypuszczonych na ich podstawie walorów nie usuwa możliwości strat kursowych, albowiem instytucje regulują swoje zobowiązania w umówionych terminach, podczas gdy dłużnicy zalegają w stosunku do instytucyj często i z kilkoma ratami. Przepisy dekretu mają na celu uchronienie instytucyj na przyszłość od ryzyka walutowego oraz zgodne ze słusznością wyrównanie różnic walutowych, powstałych wskutek opóźnienia się części dłużników w spłacie należności ratalnej.

Art. 14 ma brzmienie następujące: — I. Jeżeli wierzytelność instytucyj kredytu długoterminowego wyrażona jest w walucie zagranicznej, dłużnik może zapłacić należności z jej tytułu pieniędzmi polskiemi:

1) w razie zapłaty w terminie lub przedterminowo według kursu wypłat lub kruszcu złotego z przedednia zapłaty; 2) w razie opóźnienia zapłaty — według kursu wypłat lub kruszcu złotego, stosownie do wyboru instytucji, bądź z dnia wymagalności należności, bądź z przedednia jej zapłaty, bądź z dnia płatności walorów, na których uiszczenie należność była przeznaczona, zgodnie z planem umorzenia, jeżeli termin ten płatności już upłynął. — II. Jeżeli zapłata opóźniona następuje pieniędzmi zagranicznemi, instytucja może żądać, aby dłużnik zapłacił różnice kursowe według zasad, wyłuszczonych w ust. I. p. 2. — III. Jeżeli wierzytelność instytucji jest wyrażona więcej niż w jednej walucie zagranicznej, wybór waluty, w której lub według której ma nastąpić zapłata — służy instytucji.

Przepisy artykułów od 14 do 20 mają zastosowanie (według art. 21) jedynie do wierzytelności instytucyj kredytu długoterminowego: 1) zabezpieczonych hipotecznie, z terminem zapłaty nie krótszym niż 7 i pół lat; 2) zabezpieczających listy zastawne lub obligacje.

* * *

Przepisy o przerachowaniu na walutę polską listów zastawnych i obligacji, wypuszczonych przez instytucje kredytu długoterminowego oraz zabezpieczających je wierzytelności. W artykułach od 22 do 32 przewidziane jest przerachowanie listów zastawnych i obligacji oraz wierzytelności, służących za ich podstawę — na walutę polską. **Przerachowanie to obejmuje operacje długoterminowe instytucji państwowych i prywatnych, z wyłączeniem jedynie operacji, związanych z działalnością emisyjną tych instytucji zagranicą.** Przerachowanie następuje, z zachowaniem postanowień art. 4 według przeciętnego kursu wypłat lub kruszcu złotego w miesiącach **kwietniu i maju 1934 r., notowanych na giełdzie pieniężnej w Warszawie.** Poza tem przepisy te przewidują uproszczenie wykonania wszelkich konwersji, dotychczas prowadzonych w zakresie kredytu długoterminowego oraz uporządkowanie działalności emisyjnej omawianych instytucji przez połączenie poszczególnych serji walorów. Powyższe połączenie serji utrudni spekulację na nieuzasadnionych różnicach kursowych i w ostatecznym rezultacie uporządkuje rynek lokacyjny.

Według art. 22, wszelkie postanowienia o walutach zagranicznych, zawarte w listach zastawnych i obligacjach instytucji kredytu długoterminowego, wyrażonych jednocześnie w walucie polskiej i w jednej, lub kilku walutach zagranicznych, jak również postanowienia te, zawarte w aktach bądź innych dokumentach i wpisach hipotecznych wierzytelności zabezpieczających listy i obligacje — uważa się za nieistniejące.

Według art. 23: — I. Listy zastawne i obligacje instytucji kredytu długoterminowego, wyrażone w jednej lub kilku walutach zagranicznych, jak również wierzytelności, zabezpieczające te listy i obligacje, podlegają przerachowaniu na odpowiednie zobowiązania, wyrażone w walucie polskiej. — II. Przerachowanie następuje z zachowaniem przepisów art. 4 we-

dług przeciętnego kursu wypłat lub kruszcu złotego w miesiącach kwietniu i maju 1934 r., notowanych na giełdzie pieniężnej w Warszawie. — III. Dla podlegających przerachowaniu zobowiązań, wyrażonych w dolarach Stanów Zjednoczonych, kurs ten ustala się na złotych 5.40 za 1 dolara.

Od tych ogólnych zasad zrobione jest kilka wyjątków dla poszczególnych listów zastawnych i obligacji, które zostaną przerachowane na innych zasadach.

Art. 24 przewiduje, że listy zastawne Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego, dawniej 8% serji z r. 1930, skonwertowane na 4.5% serji K z r. 1933, wyrażone w dolarach Stanów Zjednoczonych w złocie wagi i próby z dnia 1 stycznia 1930 r. oraz w ich równowartości w złotych w złocie, jak również wierzytelności hipoteczne, zabezpieczające te listy, a wyrażone w dolarach w złocie, przerachowuje się na odpowiednie zobowiązania, wyrażone wyłącznie w złotych w złocie — w stosunku 1 dolar w złocie = 8,9141 zł. w złocie.

Art. 26 postanawia, że konwersja przewidziana w art. 22 i 23, nie obejmuje: 1) listów zastawnych i obligacji wypuszczonych w drodze emisji publicznej na rynkach zagranicznych, a notowanych na giełdach zagranicznych jak również wierzytelności, zabezpieczających te listy i obligacje; 2) 8% dolarowych listów zastawnych Tow. Kredytowego Ziems. w Warszawie z r. 1924, poręczonych przez Skarb Państwa, oraz odpowiedniej części wierzytelności hipotecznych, zabezpieczających te listy; 3) 7% i 8% listów zastawnych Tow. Kredytowego Przemysłu Polskiego, wyrażonych w funtach szterlingów; 4) 8% gwarantowanych złotych obligacji komunalnych B. G. K. z 1925 r., wyrażonych w dolarach w złocie Stanów Zjednoczonych, oraz gwarantowanych i zabezpieczonych 8% amortyzowanych złotych obligacji B. G. K. z 1926 r., wyrażonych w dolarach w złocie Stanów Zjednoczonych, jak również wierzytelności, zabezpieczających te obligacje; 5) 7% listów zastawnych B. G. K. emisji II, P. Z./1, wyrażonych w dolarach Stanów Zjedn.; 6) części emisji II. 7% listów zastawnych B. G. K. w złocie, opiewających na złote w złocie, względnie ich równowartości w dolarach Stanów Zjednoczonych w złocie, funtach szterlingów, w guldenach holenderskich w złocie i we frankach szwajcarskich — na sumę 4,457.000 złotych w złocie oraz części emisji II. 7% obligacji komunalnych B. G. K. w złocie opiewających na złote w złocie, względnie ich równowartości w dolarach i t. d. — na sumę 4,100.000 złotych w złocie. Rozporządzenie ministra Skarbu oznaczy numery listów zastawnych i obligacji, wymienionych w niniejszym punkcie, jako wyłączonych z pod konwersji.

* * *

Przepisy o przerachowaniu na walutę polską zobowiązań z tytułu umów ubezpieczeń, zawartych przez zakłady, podlegające nadzorowi Min. Skarbu. Omawiany dekret reguluje wreszcie sprawę zobowiązań z umów ubezpieczenia, wyrażonych w walutach zagranicznych, a zawartych z zakładami ubezpieczeń, podlegającemi nadzorowi ministra Skarbu. Zawieranie umów ubezpieczenia w walutach zagranicznych, pozbawione jest jakichkolwiek podstaw gospodarczych. To też dekret przewiduje, że umowy ubezpieczeń bezpośrednich mogą być zawierane tylko w walucie polskiej. Rozporządzenia Min. Skarbu określą wypadki, w których umowy ubezpieczeń będą mogły być zawierane w walucie zagranicznej. Umowy ubezpieczeń, zawarte w walutach obcych przed wejściem w życie omawianego dekretu, przerachowuje się na walutę polską. Jeżeli w umowie nie zastrzeżono klauzuli złota, miarodajny dla przerachowania jest kurs wypłat w danej walucie zagranicznej w miesiącach kwietniu i maju 1934 r., ustalone na podstawie notowań giełdy pieniężnej w Warszawie. Jeżeli natomiast w umowie ubezpieczenia zastrzeżono klauzulę złota, zobowiązania z umowy przerachowuje się na złote w złocie według stosunku zawartości złota w jednostce pieniężnej danej waluty zagranicznej i złotego polskiego. Przerachowanie następuje na powyższych zasadach **bez względu na to, czy zastrzeżona klauzula złota jest ważna według ustawodawstwa macierzystego danej waluty zagranicznej. Dekret czyni więc wyjątek od ogólnej zasady ze względu na ochronę idei ubezpieczeniowej.**

* * *

Dekret w dalszym ciągu zawiera przepisy końcowe, w których m. in. wyszczególnione są rozporządzenia, tracące moc obowiązującą z chwilą wejścia w życie dekretu. Wykonanie dekretu poruczone jest ministrom Skarbu oraz Sprawiedliwości.

Dekret wszedł w życie z dniem ogłoszenia.

Parafowanie ksiąg handlowych

Celem usunięcia wątpliwości, jakie zachodzą w kwestji przymusu parafowania lub stemplowania ksiąg handlowych, uprosiliśmy naszego konsulenta dla spraw buchalteryjnych przy Stowarzyszeniu p. J. Proppera o wypowiedzenie się w tej materji.

Od pewnego czasu krążą wśród kupiectwa uporczywe pogłoski, jakoby nowy kodeks handlowy, jakaś nowa ustawa lub rozporządzenie wprowadzały od 1-go lipca 1934 r. przymus parafowania (poświadczania) lub stemplowania ksiąg handlowych.

Pogłoski te nie są niczem uzasadnione, ponieważ

nowy kodeks handlowy, który wchodzi w życie z dniem 1-go lipca 1934 r. nie nakłada na prowadzących księgi handlowe obowiązku parafowania, względnie poświadczania ksiąg. W tym kierunku nie zaszła żadna zmiana, ponieważ księgi handlowe prowadzone do tej pory według zasad obowiązującego na terenie Małopolski austr. kodeksu handlowego, również nie podlegały przymusowemu parafowaniu lub poświadczaniu przez jakiekolwiek władze, zaś obowiązek uiszczenia należytości stemplowej od ksiąg handlowych zniesiony został przez polską ustawę stemplową na całym obszarze Rzplitej Polskiej.

Prócz kodeksu handlowego normuje sprawę prawidłowych ksiąg handlowych — rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 13-go kwietnia 1932 r. ogłoszone w Dz. U. R. P. 18/5 1932 Nr. 41, poz. 412.

Księgi prowadzone według zasad § 2 tego rozporządzenia wolne są od przymusu parafowania, a to z braku jakiegokolwiek nakazu przeciwnego.

Tyle o prawidłowych księgach handlowych, gdyż w tej materji żadne inne ustawy lub rozporządzenia nie wyszły.

Co się tyczy ksiąg uproszczonych, przewidzianych dla mniejszych przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, a prowadzonych według zasad § 3 i 4 powołanego rozporządzenia Ministra Skarbu, podlega parafowaniu tylko księga obejmująca konto towarów wzgl. konto produkcji. Władzami uprawnionemi do parafowania ksiąg są władze podatkowe I. lub II. instancji (Urzędy Skarbowe i Izby Przemysłowo-Handlowe).

Rekapitulując powyższe wywody wyjaśniam krótko, że obowiązek parafowania tyczy się tylko księgowości uproszczonej, a zatem przy prowadzeniu t. zw. prawidłowych ksiąg nie zachodzi potrzeba ich parafowania.

JÓZEF PROPPER,
zaprzysiężony znawca księgowości.

Kronika.

Nowe przepisy o rejestrze handlowym

W dzienniku Ustaw R. P. Nr. 59 z dn. 7 lipca rb. ogłoszone zostało rozp. ministra Sprawiedliwości z dn. 1 lipca r. b. o rejestrze handlowym, wydane w poroz. z ministrami: Przem. i Handlu, Skarbu, Komunikacji oraz Poczt i Telegr.

Rozporządzenie dzieli się na następujące rozdziały: przepisy ogólne, postępowanie w sprawach rejestrowych, czynności rejestrowe, zgłoszenia rejestru handlowego, rubryki rejestru handlowego, przedstawianie inwentarzy i bilansów sądowi rejestrowemu, przepisy przejściowe i końcowe.

W § 1 rozporządzenia postanawia, że Sąd Okręgowy prowadzi rejestr handlowy jako sąd rejestrowy, oraz dokonywa w tym charakterze czynności, do których jest powołany z mocy szczegółowych przepisów prawa. Sąd rejestrowy rozpoznaje sprawy jednoosobowe.

Rejestr handlowy składa się z 4 działów. W każdym dziale prowadzi się osobną księgę według wzorów, dołączonych do rozporządzenia.

Każdy ma prawo przeglądać pod nadzorem sekretarza w godzinach urzędowych rejestr i dokumenty, tudzież żądać wydania z nich urzędowych odpisów

i wyciągów. Odpisy bilansów, złożone przez kupców jednosobowych, spółki jawne i komandytowe, są dostępne tylko dla kupca, który złożył jego przedstawicieli oraz osób, które mogą przeglądać te dokumenty z mocy szczegółowego przepisu prawa. Na żądanie może być wydane urzędowe zaświadczenie, że pewien wpis nie istnieje, lub że podanie albo dokument nie zostały złożone.

W postępowaniu w sprawach rejestrowych właściwy miejscowo jest sąd rejestrowy, w którego okręgu znajduje się siedziba przedsiębiorstwa.

Każda firma powinna być wciągnięta do rejestru handlowego pod numerem bieżącym danego działu.

Kupiec rejestrowy jest obowiązany w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrotowego przedstawić sądowi rejestrowemu inwentarz i bilans, sporządzone na koniec roku obrotowego. Osoby prawne powinny przedstawić sądowi rejestrowemu wymienione dokumenty w ciągu 2 tygodni po zatwierdzeniu rocznego bilansu, przez organ, do tego powołany. Przedsiębiorstwa państwowe, samorządowe i spółdzielnie wolne są od obowiązku przedstawiania sądowi rejestrowemu inwentarzy i bilansów. Wprowadzony omawianem rozporządzeniem obowiązek przedstawiania inwentarzy i bilansów sądowi rejestrowemu dotyczy inwentarzy i bilansów, sporządzonych na dzień 31 grudnia 1934 r. i późniejszych.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc wszelkie przepisy w zakresie, unormowanym tem rozporządzeniem.

Zbiórki na rozmaite cele.

Wobec dalszego nadużywania rozmaitych szczytnych haseł oraz wstawiania nazwisk wybitnych osobistości jako protektorów, często nawet bez wiedzy tych osobistości, mimo enuncjacji p. premjera Prystora, prosimy w razie zgłoszenia się akwizytorów zbiórkowych na wydawnictwa, albumy pamiątkowe i t. p. żądać od nich:

1) dowodów osobistych i wynotować ich nazwiska oraz datę i liczbę i władzę wystawiającą legitymację;

2) odpis pisma polecającego z dokładnem brzmieniem treści i podpisu wzgl. pieczątki władzy lub osobistości polecającej.

Jeden egzemplarz należy zatrzymać u siebie, a odbitkę przesłać do Stow. Kupców.

Wdrożyliśmy przez centralne organizacje odpowiednią akcję celem sanowania tych stosunków.

Pewna firma grecka poszukuje zastępców na suszone winogrona.

Zgłoszenia **tylko pisemne** do administracji „Przeglądu Kupieckiego“ L. 10.005/K. 9. VII. 34.

Firma czechosłowacka poszukuje zdolnego i solidnego kupca z pierwszorzędnymi referencjami, któryby się interesował zastępstwem z działu fotograficznego.

Zgłoszenia **tylko pisemne** do administracji „Przeglądu Kupieckiego“ pod L: 2501/34/D. 2. VII. 34.

Firma grecka eksportująca owoce suszone i świeże, oliwę, wina, skóry futrzane surowe, dywany wschodnie, terpentynę, gąbki i szmergiel poszukuje firmy, któreby reflektowały na objęcie zastępstwa.

Zgłoszenia **tylko pisemne** do administracji „Przeglądu Kupieckiego“ pod I. P. H. 9358/W. 28. VI. 34.

STARE ZNACZKI STEMPLOWE TRACĄ WARTOŚĆ OBIEGOWĄ.

Wobec wprowadzenia do obiegu znaczków stemplowych nowego typu, przystąpiło Ministerstwo Skarbu do wycofania znaczków pochodzących ze starych emisyj. Z dniem 15 lipca b. r. utracą ważność obiegową znaczki następujące: 5-groszowy czarny i 20-złotowy zielono-żółty, wydane w roku 1924, oraz znaczki 10-groszowy, 20-groszowy, 25-groszowy, 10-złotowy, wydane w roku 1932.

KSIĘGOWAĆ WOLNO TYLKO W WALUCIE POLSKIEJ.

Na podstawie przepisów nowego kodeksu handlowego wprowadzona zostanie niezwykle doniosła dla świata gospodarczego zmiana, analogiczna do oczekiwanego dekretu dolarowego.

Z końcem roku bieżącego wszelkie transakcje handlowe notowane w prawidłowo prowadzonych księgach będą mogły być wnoszone do ksiąg jedynie w walucie polskiej.

W ten sposób przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, zawierając transakcje w walutach zagranicznych, obowiązane będą do przerachowywania ich na złote polskie w czasie księgowania.

OFERTY FIRM AMERYKAŃSKICH.

Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie zawiadamia, że firmy zainteresowane tut. okręgu przeglądnąć mogą w biurze Izby wykaz firm amerykańskich, reflektujących na nawiązanie stosunków importowych i eksportowych z firmami polskiemi.

WYKAZ

procentów średniej dochodowości przedsiębiorstw w roku 1933 do wymiaru podatku dochodowego na r. 1934 ustalony przez Izbę Skarbową w Krakowie w porozumieniu z Izbą Przemysłowo - Handlową w Krakowie.

L. p.	Rodzaj przedsiębiorstwa:	Procent średniej dochodowości	
		hurt	detal
	A. Przedsiębiorstwa handlu towarowego:		
1	Apteki	—	18
2	Apteczne składy	6	12
3	Mydlarnie	7	10
4	Specjalna sprzedaż art. chem.	6	12
5	„ „ mydła i świec	5	9
6	„ „ nafty, olejów	4	7
7	„ „ perfum i kosmetyków	8	20
8	Składy opałowe	3	6
9	„ materjałów budowlanych	3	8
10	Sprzedaż wyrobów drzewnych	6	10
11	„ „ koszykarskich	6	10
12	Składy mebli luksusowych	—	18
12a	„ „ średniej jakości (forniery i t. p.)	—	10
13	„ „ pierwszej potrzeby	4	10
14	Składy futer	6	15
15	„ konfekcji futrzanej	6	15
16	„ skór surowych	3	6
16a	„ skór wyprawionych	3	6
17	„ cholewek	6	10
18	Sprzedaż obuwia wytwornego (kraj. i zagr.)	6	10
18a	„ „ ludowego, robotnicz.	4	6
19	„ przyborów szewskich	4	8
20	„ wyrobów rymarskich	5	10
21	„ galanterji skórzanej	6	10
22	„ włosia i szczeciny	7	12
23	„ wyrobów z włosia i szczeciny	7	12
24	„ pierza i puchu	3	8
25	„ żelaza budowlanego	3	5
25a	„ „ innego	3	5
26	Sprzedaż galanterji żelaznej i wyrobów emalj.	5	10
27	„ szkła budowlanego	3	8
28	„ wyrobów ze szkła fajansu, porcelany, i majoliki	6	10
29	„ maszyn i narzędzi rolniczych	5	10
30	„ instrumentów optycznych i chirurg.	8	13
31	„ przyborów fotograficznych	8	15
32	„ „ elektrotechnicznych	6	12
33	„ broni	6	20
34	„ miar i wag	8	12
35	„ przyrządów technicznych	5	9
36	„ automobili, motocykli, rowerów i części składowych do tychże	5	8
37	„ powozów i wszelkiego rodzaju pojazdów	—	10
38	„ wyrobów gumowych chirurgicznych	5	9
38a	Sukno gotowe	4	8
39	Sprzedaż towarów bławatnych	3	6
40	„ gotowych ubrań ludowych	4	8
41	„ konfekcji męskiej i damskiej	6	9
42	„ tiulu, koronek i haftów	8	15
43	„ przyborów krawieckich	4	9
44	„ czapek i kapeluszy męskich	—	9
45	„ kapeluszy damskich	8	15
46	Sklepy galanteryjne	4	9
47	Sprzedaż papieru i przyborów kancelaryjnych	5	8
48	„ tapet	6	12
49	Sklepy jubilerskie	8	12
50	„ zegarmistrzowskie	6	10
51	Sprzedaż starożytności	—	20
52	„ wyrobów powroź. i jutowych	5	10
53	„ instrumentów muzycznych	6	10
54	„ fortepianów i pianin	—	10
55	Sklepy spożywcze	3	6
55a	Handel cukrem	1/2	1
56	Sklepy kolonjalne	4	8
57	„ kolonjalno-gastronomiczne	5	10
58	„ kolonjaln. ze sprzed. wód. i win	5	8
59	Sprzedaż wódek i win	5	8
60	„ mięsa	3	5
61	„ wyrobów masarskich	8	15
62	Sprzedaż ryb	4	10
63	„ warzywa	4	10
64	„ wody sodowej, bakalji, owoców	6	10
65	„ jaj i nabiału	3	6
66	„ chleba	2	3
67	„ wszelkiego rodzaju pieczywa	4	8
68	„ wyrobów cukierniczych	7	12
69	„ zboża	1	3
70	„ mąki i kaszy	2	4
71	„ paszy	3	6
72	„ nasion	5	10
73	„ żywych kwiatów	10	20
74	Handel bydła rogatego	4	5
75	„ koni	6	9
76	„ drobiu	4	8
77	„ nierogacizny	4	8
78	„ śledzi	4	6
79	„ (skład piwa)	3	7
80	Księgarnie sortymentowe	—	6
80a	„ nakładowe	—	10
81	Antykwarnie	—	9
82	Handel starych rzeczy z tandety	—	8
83	„ szmat	4	10
84	„ radjosprzętu	6	12
85	„ przyborów kościelnych	—	10
86	„ dewocjonalji	—	10
87	„ przyborów sportowych	—	10
88	„ dywanów krajowych	—	10
89	„ dywanów zagranicznych	—	15
90	„ kilimów	—	10
91	„ obrazów	—	15
92	„ ram (do obrazów)	—	10
	B. Inne przedsiębiorstwa handlowe:		
1	Hotele	—	8
2	Pokoje umeblowane a) w miastach	—	12
3	Pokoje umeblowane b) w innych miejscow.	—	10
4	Pensjonaty w domach własnych	—	15
4a	„ „ wynajętych	—	10
5	Restauracje z wyszynkiem wódki	—	12
6	Restauracje bez wyszynku	—	8
6a	Wyszynki bez restauracji	—	8
7	Jadłodajnie	—	8
8	Cukiernie	—	12
9	Kawiarnie	—	10
9a	Mleczarnie i herbaciarnie	—	8
9b	Kluby brydżowe i towarzyskie	—	20
10	Łaźnie i wanny	—	20
11	Bilardy	—	40
12	Teatry świetlne	—	15
13	Zakłady pogrzebowe	—	25
14	Biura próśb	—	70
15	Biura ogłoszeń	—	30
16	Biura pośrednictwa pracy	—	50
17	Domy i kantory agenturowo-komisyjne	—	45
18	Domy i kantory ekspedycyjne	—	15
19	Komunikacje samochodowe	—	7
20	Prywatne zakłady naukowe	—	15
21	Wypożyczalnie książek	—	10
22	Wyłączna sprzedaż losów	—	20
	C. Przedsiębiorstwa przemysłowe:		
1	Wypiek innego pieczywa	5	—
1a	„ „ „ przy sprzed. konsum.	9	—
1b	„ bułek	6	—
1c	„ „ przy sprzed. konsum.	11	—
2	Zakłady wyrobów cukierniczych	15	—
3	Fabryki pierników	12	—
4	Masarnie	15	—
5	Fabryki konserw	9	—

L. p.	Rodzaj przedsiębiorstwa	Rodzaj średniej dochodowości	
		hurt	detal
6	Gorzelnie	6	—
7	Rektyfikacje	20	—
8	Fabryki wódek i likierów	8	—
9	„ drożdży	20	—
10	Miodosytnie	5	—
11	Browary	10	—
12	Octownie	8	—
13	Zakłady wód sztucznych	15	—
14	Krochmalnie	8	—
15	Olejarnie z własnego siemienia	7	—
15a	„ z cudzego „	7	—
16	Młyny wodne przy wymiale własnego zboża	4	—
17	„ „ „ „ z cudzego „	20	—
18	„ parowe „ „ własnego „	6	—
19	„ „ „ „ z cudzego „	12	—
20	Kopalnie nafty i gazów ziemnych	10	—
21	Rafinerje nafty	20	—
22	Elektrownie	25	—
23	Cegielnie	5	—
24	Betoniarnie	8	—
25	Zakłady wapienne	6	—
26	„ szewskie	10	—
27	Huty szklane	10	—
28	Fabryki obuwia mechanicznego	6	—
29	Pracownie cholewek	7	—
30	Garbarnie	5	—
31	Zakłady krawieckie	12	—
32	„ kuśnierskie	12	—
33	Pracownie bielizny	10	—
34	Wytwórnie szelek	12	—
35	Pracownie czapek i kapeluszy	10	—
36	„ gorsetów	15	—
37	„ kapeluszy damskich	15	—
38	„ piór i kwiatów sztucznych	15	—
39	Fabryki trykotaży	6	—
40	Szarpiarnie	12	—
41	Przędzalnie	12	—
42	Tkalnie	10	—
43	Wykończalnie	10	—
44	Farbiarnie	12	—
45	Pralnie	12	—
46	Magle bieliźniane	15	—
46a	„ tekstylne	30	—
47	Zakłady wyrobów powroźniczych	10	—
48	„ bednarskie i kołodziejskie	13	—
49	Przedsiębiorstwa budowlane i inst.	—	—
	a) z własnego materjału	5	—
	b) bez własnego materjału	10	—
50	Tartaki przecierające własne drzewo	5	—
51	„ „ obce drzewo	12	—
52	Zakłady wyrobów chemicznych	10	—
53	Wyrób mydła i świec	7	—
54	Pracownie wyrobów rymarskich	12	—
55	Galanterji skórzanej pracownie	12	—
56	Ciesielstwo	10	—
57	Zakłady kowalskie i ślusarskie	10	—
58	„ blacharskie i budowlane	10	—
59	„ galanteryjne	8	—
60	Warsztaty mechaniczne i automobilowe	10	—
61	Zakłady fryzjerskie	15	—
62	„ stolarskie meblowe	15	—
63	„ „ budowlane	7	—
64	Wyręby leśne	5	—
65	Drukarnie	4	—
66	Przemysł dorożkarski a) dorożki konne	8	—
	b) „ samochod.	10	—
67	Zakłady introligatorskie	10	—
68	„ wyr. ceramicznych	10	—
69	Wytwórnie win owocowych	4	—
70	Zakłady fotograficzne	10	—
	Osobiste zajęcia przemysłowe:		
1	Przewoźnicy	10	—
1a	Ekspedytorzy	60	—
2	Maklerzy giełdowi	60	—
3	Pośrednicy handlowi a) z biurem	45	—
	b) bez biura	50	—

Zmiana rozkładu jazdy autobusów.

Polski Związek Turystyczny w Krakowie komunikuje, że rozkład jazdy autobusów P. K. P. w ośrodku Krakowskim i w rejonie turystycznym uległ częściowej zmianie. Komunikacja odbywa się obecnie następująco:

1) Kraków—Kielce: odjazdy z Krakowa godz. 7.30, 16.00; z Kielc godz. 7.30 i 16.00.

2) Kraków—Miechów: odjazdy z Krakowa godz. 10.00 i 20.00; z Miechowa godz. 6.30 i 14.30.

3) Kraków—Zakopane (w Nowym Targu bezpośrednie połączenie do Szczawnicy; przy większem nasileniu ruchu komunikacja z Krakowa do Szczawnicy bezpośrednio) odjazdy: z Krakowa o godz. 8.00 i 17.25; ze Zakopanego godz. 8.00 i 16.00. Ze Szczawnicy godz. 15.14.

4) Kraków—Myślenice: odjazdy z Krakowa godz. 9.00, 16.15 i 19.30; z Myślenic godz. 6.45, 13.00 i 18.00.

5) Kraków—Krynica: odjazdy z Krakowa godz. 9.30; z Krynicy godz. 16.40.

6) Zakopane—Krynica: odjazdy ze Zakopanego godz. 4.20, 6,20, 15.40; z Krynicy godz. 6.21, 12.00, 15.12.

7) Szczawnica—Stary Sącz: odjazdy ze Szczawnicy godz. 5.34, 7.24, 9.50, 10.10, 15.14, 18.24; ze Starego Sącza godz. (w miarę potrzeby 8.07), 8.12, 13.20, 13.48, 17.04, 17.20.

8) Szczawnica—Nowy Targ; odjazdy ze Szczawnicy godz. 5.12, 9.02 w miarę potrzeby, 9.56, 15.20, 16.02, 18.42, w miarę potrzeby z Nowego Targu 5.30, 7.08, 7.23, 11.04, 16.40, 17.02, 22.10.

Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter. Redaktor odpow. Samuel Kurzman
Drukarnia Józefa Fischera, Kraków, Grodzka 62. Telefon 104-12.